

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

Factors Related to Influenza Preventive Behavior in the staff of Kamphaengphet Hospital KamphaengPhet Province

จุฑาทิพย์ อินทรสุด ส.บ.
โรงพยาบาลกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบตัดขวาง (Cross-sectional Analytical Study) ประชากร 1,323 คน กลุ่มตัวอย่าง 297 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi stage Sampling) เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation), ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร มีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในระดับค่อนข้างสูง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร ได้แก่ อายุ ($r=0.297$), ประกอบวิชาชีพ ($r=0.297$), การรับรู้ ($r=0.458$), ความรู้ ($r=0.433$), ปัจจัยเอื้อ ($r=0.487$), ปัจจัยเสริม ($r=0.381$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ โรงพยาบาลกำแพงเพชรควรกำหนดนโยบายการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และบรรจุในแผนยุทธศาสตร์ของโรงพยาบาล แล้วดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับในแต่และปีอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : ไข้หวัดใหญ่, ปัจจัยนำ, ปัจจัยเอื้อ, ปัจจัยเสริม

Abstract

This research has the objective to study factors related to influenza prevention behavior among personnel at Kamphaeng Phet Hospital. This is a cross-sectional analytical study. Population 1,323 people, sample group 297 people, using multi-stage sampling. Research tools include: created questionnaire Data were analyzed by distributing frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson Correlation Coefficient.

The research results found that the personnel of Kamphaeng Phet Hospital. Have behavior to prevent influenza at a relatively high level. As for the factors related to influenza prevention behavior among personnel at Kamphaeng Phet Hospital. Factors that are related including age factor ($r=0.297$), Professional occupation factor ($r=0.297$), Perception factor ($r=0.458$), Knowledge factor ($r=0.433$), Facilitating factor ($r=0.487$), Supplementary factor ($r=0.381$) that are statistically significant at the 0.05 level.

Suggestions KamphaengPhet Hospital should therefore establish a policy for prevention and control of influenza and include it in the hospital's strategic plan. Then proceed to prepare action plans to support each year continuously.

Keywords : Influenza, Lead factors, Facilitating factors, Additional factors

บทนำ

โรคไข้หวัดใหญ่ (Influenza) เป็นโรคที่สำคัญในกลุ่มโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคติดต่ออุบัติซ้ำ องค์การอนามัยโลกได้กล่าวถึงการระบาดของไข้หวัดใหญ่ ในแต่ละปีทำให้มีผู้ป่วยหนักจำนวน 3-5 ล้านราย และมีผู้เสียชีวิตเพราะระบบทางเดินหายใจมากขึ้นทั่วโลก⁽¹⁾ ซึ่งการติดเชื้องูทางเดินหายใจเฉียบพลันที่เกิดจากไวรัสไข้หวัดใหญ่ซึ่งแพร่กระจายไปทั่วทุกมุมโลกตลอดทั้งปีทำให้เกิดการเจ็บป่วยที่มีความรุนแรงและอาจต้องรักษาในโรงพยาบาลและเสียชีวิตได้ การแพร่ระบาดตามฤดูกาลมักเกิดขึ้นในช่วงฤดูหนาว ในขณะที่ในพื้นที่เขตร้อน เช่น ประเทศไทย ไข้หวัดใหญ่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดทั้งปี⁽²⁾ ทำให้เกิดการระบาดอย่างไม่สม่ำเสมอมากขึ้น ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่มีอาการไม่รุนแรง หายป่วยได้โดยไม่ต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล อาการจะทุเลาและหายป่วยภายใน 5-7 วัน อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบ ได้แก่ ความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของโรคและปัญหาเชื้อดื้อยา เป็นต้น

การระบาดของไข้หวัดใหญ่ในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 30 ธันวาคม 2566 มีรายงานผู้ป่วย 472,222 ราย อัตราป่วย 713.63 ต่อประชากรแสนคน มีรายงานผู้เสียชีวิต 29 รายในจังหวัดนครราชสีมา 8 ราย จังหวัดสุราษฎร์ธานี 3 ราย จังหวัดสงขลา กรุงเทพมหานคร เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ สุรินทร์ และตาก จังหวัดละ 2 ราย จังหวัดพิษณุโลก ชัยภูมิ ราชบุรี นครศรีธรรมราช ปทุมธานี และลำพูน จังหวัดละ 1 ราย อัตราตาย 0.006 ต่อประชากรแสนคน ส่วนใหญ่มีสาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ⁽²⁾ การระบาดของไข้หวัดใหญ่ในจังหวัดกำแพงเพชร จากสถิติย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ 2564-2566 พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยพบผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ ปี 2564, 2565, 2566 จำนวน 195,495 และ 3,671 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 27.38, 69.51 และ 517.94 ต่อประชากร

แสนคน และไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต⁽²⁾

โรงพยาบาลกำแพงเพชร มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 1,323 คน ประกอบด้วย กลุ่มภารกิจด้านอำนวยการ จำนวน 132 คน, กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาระบบบริการ และสนับสนุนบริการสุขภาพ จำนวน 69 คน, กลุ่มภารกิจด้านบริการปฐมภูมิ จำนวน 83 คน, กลุ่มภารกิจด้านทุติยภูมิและตติยภูมิ จำนวน 339 คน และ กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล จำนวน 700 คน, สถิติการป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ ของบุคลากร ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2564-2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยพบผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ ปีพ.ศ. 2564, 2565 และ 2566 จำนวน 2 ราย, 11 ราย และ 69 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 160.25, 833 และ 533.20 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ⁽³⁾

กระบวนการเกิดพฤติกรรมมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ที่ทำงานประสานสัมพันธ์ต่อเนื่อง ประกอบด้วย สิ่งเร้า (Stimulus) ตัวรับสิ่งเร้า (Receptor) การประมวลผล และประสานสัมพันธ์ และพฤติกรรมตอบสนอง^(4,5) ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของบุคคลหรือชุมชน จะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวัน ถ้าต้องประสบกับปัญหาการระบาดของโรค ยิ่งต้องให้ความสำคัญและตระหนักเป็นอย่างยิ่ง⁽⁶⁾ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลกำแพงเพชร ทำงานในลักษณะสหวิชาชีพ ในการดูแลผู้ป่วยที่มารับบริการที่โรงพยาบาล ซึ่งมีพฤติกรรมดูแลสุขภาพของแต่ละวิชาชีพแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับบทบาทหน้าที่ รวมถึงโอกาสเสี่ยงที่สัมผัสกับผู้ป่วย สิ่งเร้าและตัวรับสิ่งเร้า หรือปัจจัยที่อยู่รอบตัวของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่มีผลต่อการเจ็บป่วย หรือ การป้องกันโรคของบุคลากร

ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชรซึ่งเป็น

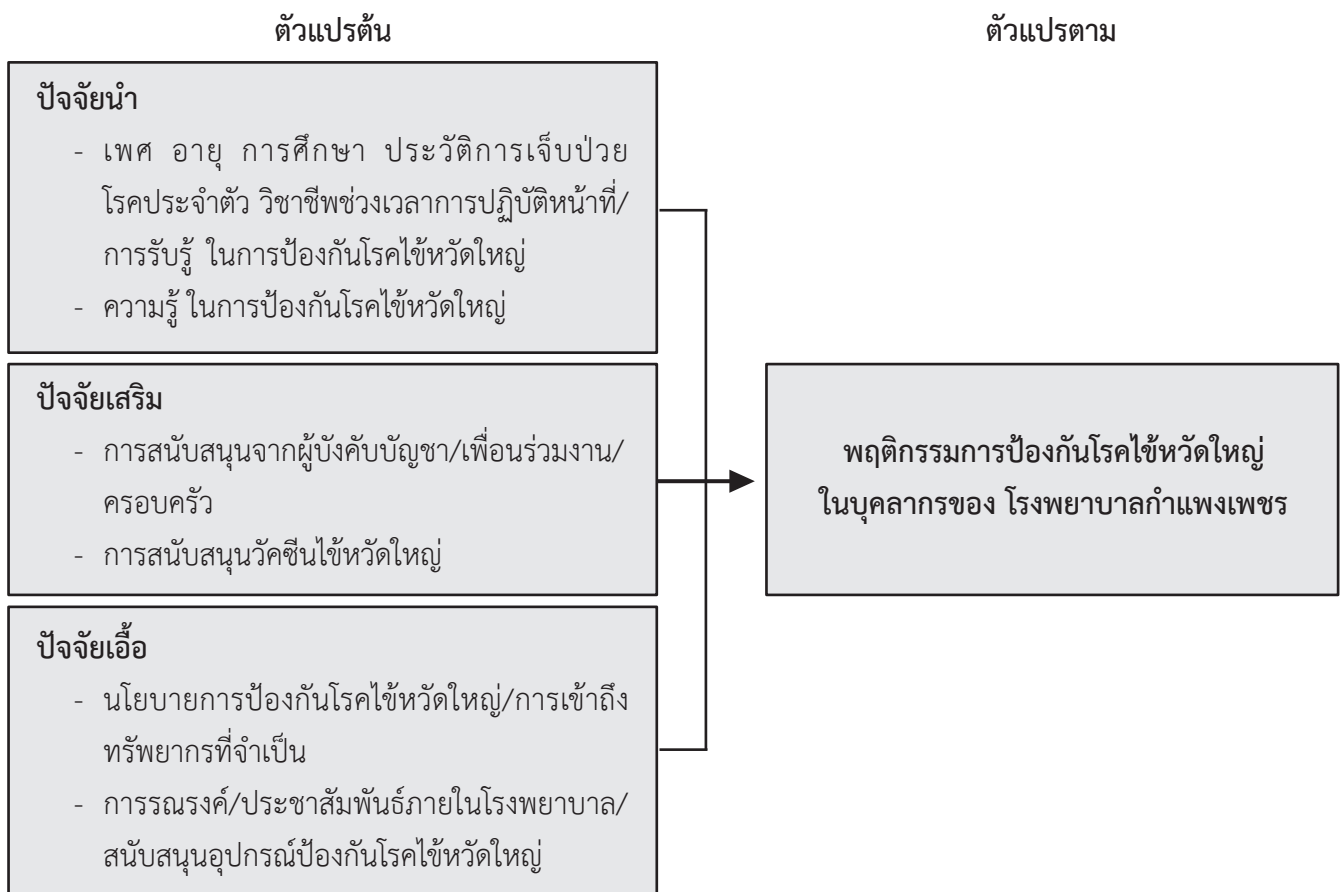

บุคลากรด้านสุขภาพ ผลงานวิจัยจะนำไปปรับใช้ในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค ลดความรุนแรงและความสูญเสียได้ และใช้พัฒนาแผนการป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโรคภายในโรงพยาบาลกำแพงเพชรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบตัดขวาง (Cross-sectional Analytical Study)

ประชากร คือ บุคลากรทั้งหมดของโรงพยาบาลกำแพงเพชร จำนวน 1,323 คน

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร
2. พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร เป็นอย่างไร

สมมุติฐานการวิจัย

ปัจจัยนำ, ปัจจัยด้านการรับรู้, ปัจจัยด้านความรู้, ปัจจัยเอื้อ, ปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร

การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

- 1) การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรของ Krejcie & Morgan⁽⁷⁾ ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 297 คน โดยมีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$S = \frac{x^2 NP(1-P)}{d^2(N-1) + x^2 P(1-P)}$$

S แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

x^2 แทน ค่าไคสแควร์ที่ Degree of freedom (df) เท่ากับ 1 ระดับความเชื่อมั่น 95% (เท่ากับ 3.841)

P แทน สัดส่วนของประชากร หากไม่ทราบ ใส่ค่า 0.05

d แทน ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (0.05)

2) ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi stage Sampling Sampling) โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งสัดส่วนประชากรตามกลุ่มงานของโรงพยาบาล จำนวน 5 กลุ่มภารกิจ

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างบุคคลากรภายในกลุ่มงานของโรงพยาบาล จำนวน 5 กลุ่มภารกิจ

ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 297 คน

เกณฑ์คัดเข้า (Inclusion criteria)

1. เป็นบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลกำแพงเพชร ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2566 - 30 กันยายน 2567

2. ไม่มีปัญหาในการเขียน, การพูดและการฟัง และมีความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง

3. สม่ครใจและยินดีให้ข้อมูลตลอดเวลาที่ศึกษา

เกณฑ์คัดออก (Exclusion criteria)

1. มีอาการไม่สบายหรือเจ็บป่วยกระทันหัน

2. ต้องการยุติการเข้าร่วมการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ในการวิจัย มีทั้งหมด 5 ส่วน

ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 7 ข้อ, ส่วนที่ 2 ปัจจัยนำ 1) การรับรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ เป็นคำถามเลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) มี 5 คำตอบ จำนวน 10 ข้อ, 2) ความรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) มี 5 คำตอบ จำนวน 10 ข้อ, ส่วนที่ 3 ปัจจัยเอื้อ เป็นคำถามเลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) มี 5 คำตอบ จำนวน 5 ข้อ, ส่วนที่ 4 ปัจจัยเสริม เป็นคำถามเลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) มี 5 คำตอบ จำนวน 5 ข้อ, ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ เป็นคำถามเลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) มี 5 คำตอบ จำนวน 5 ข้อ, ส่วนที่ 5 พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ เป็นคำถามเลือกตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) มี 5 คำตอบ จำนวน 10 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัย แบบสอบถามการมีส่วนร่วมเมื่อสร้างเสร็จแล้วได้นำไปให้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง ความครบถ้วนตามหลักวิชาการ วัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์ หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC (Item-Objective Congruence) ได้ค่า 0.78 นำมาปรับแก้และทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันที่โรงพยาบาลทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน แล้วนำมาค่าความเที่ยง (Reliability) แบบความคงที่ภายใน (Internal consistency) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง ดังนี้ การรับรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ = 0.76, ความรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ = 0.81, ปัจจัยเอื้อ = 0.77, พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ = 0.83

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการพิจารณา จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ของโรงพยาบาลกำแพงเพชร เลขที่ 33/2566 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2566

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทีมวิจัยได้ทำบันทึกภายในส่งไปยังกลุ่มงานต่างๆ ของโรงพยาบาลกำแพงเพชร พร้อมระบุรายละเอียดของการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม
2. ดำเนินงานการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกับบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. หลังเก็บข้อมูลครบถ้วน นำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 78.50) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 32.70) รองลงมาอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 26.90) ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. (ร้อยละ 67.30) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา/ปวช. (ร้อยละ 14.10), ส่วนใหญ่ไม่มีประวัติเจ็บป่วยจากไข้หวัดใหญ่ (ร้อยละ 56.90), ไม่มีโรคประจำตัว (ร้อยละ 73.70), การประกอบวิชาชีพกลุ่มสนับสนุนบริการเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.20) รองลงมาเป็นวิชาชีพพยาบาล (ร้อยละ 20.30), ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในช่วงเวลาเช้าระหว่างเวลา 8.30-16.30 น. (ร้อยละ 98.70)

2. พฤติกรรมการป้องกัน ไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร

ปัจจัยการรับรู้เรื่องไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้ในระดับค่อนข้างสูง (Mean = 3.99, SD = 0.66) แยกย่อยข้อพบว่า ข้อทัศนคติที่ดี เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (Mean = 4.55, SD = 0.75)

ปัจจัยความรู้ ในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับค่อนข้างสูง (Mean = 4.28, SD = 0.56) แยกย่อยข้อพบว่า การนอนพักผ่อนให้เพียงพอ การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันร่างกาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (Mean = 4.47, SD = 0.66)

ปัจจัยเอื้อ เกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร พบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (Mean = 3.89, SD = 0.87), แยกย่อยข้อพบว่า นโยบายของโรงพยาบาลสำหรับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้แก่บุคลากร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (Mean = 4.11, SD = 0.75)

ปัจจัยเสริม ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร พบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (Mean = 4.09, SD = 0.71) แยกย่อยข้อพบว่าโรงพยาบาลสนับสนุนวัคซีนไข้หวัดใหญ่ฟรี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (Mean = 4.40, SD = 0.65)

พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของโรงพยาบาลกำแพงเพชร มีพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในระดับค่อนข้างสูง (Mean = 4.36, SD = 0.77) แยกย่อยข้อพบว่า การไม่ใช้อุปกรณ์ร่วมกับผู้อื่น เช่น ช้อนกินข้าว, จาน, แก้วน้ำ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด (Mean = 4.95, SD = 0.77)

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของ

โรงพยาบาลกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า

ปัจจัยนำ ได้แก่ 1. ข้อมูลส่วนบุคคลด้านอายุ ($r = 0.297$), การประกอบวิชาชีพ ($r = 0.297$) 2. ด้านการรับรู้ ($r = 0.458$) 3. ด้านความรู้ ($r = 0.433$) สัมพันธ์กับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยเอื้อ สัมพันธ์กับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ($r = 0.487$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยเสริม สัมพันธ์กับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ($r = 0.381$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยที่สัมพันธ์กับ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร (N=297)

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร	พฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรค		
	Person Correlation(r)	Sig (2-tailed)	ความสัมพันธ์
1. ปัจจัยนำ			
1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล			
1. เพศ	.005	.932	ไม่สัมพันธ์
2. อายุ	.297	.004	สัมพันธ์
3. ระดับการศึกษา	-.024	.675	ไม่สัมพันธ์
4. ประวัติเจ็บป่วยโรคไข้หวัดใหญ่	-.008	.892	ไม่สัมพันธ์
5. โรคประจำตัว	.083	.156	ไม่สัมพันธ์
6. การประกอบวิชาชีพ	-.115	.048	สัมพันธ์
7. ช่วงเวลาการปฏิบัติหน้าที่	-.017	.776	ไม่สัมพันธ์
1.2 ปัจจัยด้านการรับรู้	.458	.000	สัมพันธ์
1.3 ปัจจัยด้านความรู้	.433	.000	สัมพันธ์
2. ปัจจัยเอื้อ	.487	.000	สัมพันธ์
3. ปัจจัยเสริม	.381	.000	สัมพันธ์

วิจารณ์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยรายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

ผลการวิจัย สอดรับกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ปัจจัยนำ, ปัจจัยด้านการรับรู้, ปัจจัยด้านความรู้, ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ปัจจัยนำ ด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อภิปรายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี เป็นช่วงวัยของการทำงาน จึงมีความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

พอสมควร เนื่องจากทำงานกับกลุ่มวิชาชีพ แพทย์พยาบาล ที่ให้การรักษาผู้ป่วยที่มารับบริการจากการป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่ และส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานมีบริบทการทำงานให้บริการดูแล ผู้ป่วยโดยตรงและใกล้ชิด ซึ่งบุคลากรทางการแพทย์ ในกลุ่มอายุน้อยกว่า 40 ปี ได้รับมอบหมายหน้าที่ในการขึ้นเวร โดยมีโอกาสสัมผัสผู้ป่วยและมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่จากการให้บริการได้มากกว่ากลุ่มอายุมากกว่า ทำให้บุคลากร มีความตื่นตัวมากกว่าในการป้องกันตนเองไม่ให้ป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ สอดคล้องกับแนวคิด PRECEDE-PROCEED model⁽⁹⁾ ได้แก่ อายุ เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้บุคคลเกิด พฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเอง เพื่อป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิกา เสนางค์นารถ.⁽¹⁰⁾ ที่ทำการศึกษานโยบายทำนายพฤติกรรมสุขภาพการรับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ของบุคลากรทางการแพทย์ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมสุขภาพการรับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ของบุคลากรทางการแพทย์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ได้แก่ อายุ, ประสิทธิภาพการรับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ และการชั่งจูงจากบุคคลอื่น โดยกลุ่มตัวอย่างที่อายุน้อยกว่า 45 ปี มีโอกาสในการรับวัคซีนไข้หวัดใหญ่เป็น 2.33 เท่าของผู้ที่มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 45 ปี ผลการศึกษาสามารถนำจัดโปรแกรมส่งเสริมพฤติกรรม การรับวัคซีนไข้หวัดใหญ่เพื่อเพิ่มพฤติกรรมมารับวัคซีนของบุคลากรทางการแพทย์ต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวรรยา สิริภคมงคล และคณะ.⁽¹¹⁾ ที่ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ระหว่างผู้ป่วยโรคเรื้อรังกับผู้ป่วยอื่นๆ ที่มารับบริการผู้ป่วยนอก กรณีศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ความรู้ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ปัจจัยนำ ด้านการประกอบวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า การประกอบวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสนับสนุนบริการทั้งผู้ช่วยเหลือคนไข้และเจ้าหน้าที่แผนกต่างๆ ในโรงพยาบาล (ร้อยละ 53.20) รองลงมาเป็นวิชาชีพพยาบาล (ร้อยละ 20.30) อภิปรายได้ว่า บุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร มีบริบทการทำงานในโรงพยาบาลที่ต้องบริการผู้ที่มาติดต่อในโรงพยาบาล และต้องให้บริการดูแลผู้ป่วยโดยตรง สัมผัสผู้ป่วยและมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ รวมทั้งต้องทำงานร่วมกับวิชาชีพแพทย์ที่เป็นผู้ให้บริการรักษาผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ ทำให้บุคลากรมีความตระหนัก และรับรู้ในการป้องกันตนเองไม่ให้ป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ มากกว่ากลุ่มอื่นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทยา พรมาลัยรุ่งเรือง⁽⁸⁾ ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ในโรงพยาบาลรามธิบดี ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการ การป้องกัน ควบคุมไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ในโรงพยาบาลรามธิบดี ประกอบด้วย ตัวแทนพยาบาลหอผู้ป่วยนอก หอผู้ป่วยใน ตัวแทนแพทย์ประจำบ้าน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ในการให้บริการผู้ป่วยที่มารับการรักษาให้เป็นไป ตามมาตรฐานการรักษา

พยาบาลและสั่งการเกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ และบุคลากรดังกล่าวเคยมีประสบการณ์ด้านการป้องกัน ควบคุมไข้หวัดใหญ่และโรคซาร์สในโรงพยาบาลรามธิบดี ขณะเกิดการระบาด ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวช่วยส่งเสริมต่อการป้องกันไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกนึกคิดที่เฉพาะเจาะจงกับพฤติกรรม เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญในการมุ่งใจมากที่สุดในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ เนื่องจากการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นเสริมแรงในทางบวก สามารถเกิดได้ทั้งภายในและภายนอกก็ได้ ประชาชนที่เป็นตัวแทนของตำบลที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน รับรู้ถึง ผลลัพธ์ของมาตรการร่วมเมื่อมีการใช้ จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี⁽⁴⁾

ปัจจัยนำ ด้านปัจจัยการรับรู้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อภิปรายได้ว่า ปัจจัยการรับรู้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ บุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร มีระดับการรับรู้ในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ เนื่องจากบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในโรงพยาบาล มีหน้าที่ให้บริการดูแลรักษาผู้ป่วย การรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่จึงมีค่อนข้างสูง มีการทำงานเป็นทีมร่วมกันกับวิชาชีพอื่นๆ คือ แพทย์ พยาบาล จะได้รับทั้งความรู้และประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่ จึงมีการรับรู้ค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของสมบุญธวีลาภ⁽¹²⁾ ที่การศึกษาปัจจัยทำนายการยอมรับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลของผู้สูงอายุ อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรค การรับรู้ประโยชน์ของวัคซีน การรับรู้อุปสรรคของการฉีดวัคซีน สอดคล้องกับงานวิจัยของมนัสนันท์ ลิ้มปวีทยากุล⁽¹³⁾ ที่ศึกษาการรับรู้ ความเสี่ยงและพฤติกรรมที่ต่อโรคไข้หวัดใหญ่ของ

กลุ่มเสี่ยง พบว่า การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรม ต่อโรคไข้หวัดใหญ่ของกลุ่มเสี่ยง ทั้งความรู้เรื่องโรค การติดต่อของโรคไข้หวัดใหญ่ การดูแลสุขภาพตนเอง เมื่อเจ็บป่วยพฤติกรรมป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ และการไปพบแพทย์เมื่อคาดว่าอาการโรคไข้หวัดใหญ่ จะมีความรุนแรงอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัญญา พรมาลัยรุ่งเรือง⁽⁸⁾ ที่ศึกษา การรับรู้ ประสบการณ์ ของบุคลากร จากการดำเนินงานด้านการสื่อสาร และการอบรมให้ความรู้ แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ผลการศึกษา พบว่า รับรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการจัดการ การป้องกัน และ ควบคุมไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของโรงพยาบาล รามาธิบดีโดยเฉลี่ยภาพรวมคะแนนระดับสูง สอดคล้อง กับงานวิจัยกลินรำ ทอดสูงเนิน⁽¹⁴⁾ ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในผู้ต้องขังจังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัย ด้านการรับรู้ส่วนบุคคล การรับรู้อุปสรรคการปฏิบัติ พฤติกรรมป้องกันการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ การรับรู้ ประโยชน์ พฤติกรรมป้องกันการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ การรับรู้ความรุนแรง ของโรคไข้หวัดใหญ่ การรับรู้โอกาสเสี่ยง มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมป้องกันการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

ปัจจัยนำ ด้านปัจจัยความรู้ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมป้องกันการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 อภิปรายได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ของโรงพยาบาลกำแพงเพชร มีระดับความรู้ในการป้องกัน โรคไข้หวัดใหญ่ ระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะการนอน พักผ่อนให้เพียงพอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านร่างกาย อยู่ในระดับค่อนข้างสูง เนื่องจากบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร การทำงานให้บริการผู้ป่วย จำเป็นต้องมีมาตรฐาน การให้บริการ มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ และมีความรู้การปฏิบัติตัวให้ปลอดภัยจากโรค และ สร้างเสริมสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันเวลาให้ บริการกับผู้ป่วย สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภาส พรพมา⁽¹⁵⁾ ที่ศึกษาความรู้และพฤติกรรมป้องกันการ โรคไข้หวัดใหญ่ 2009 (H1N1) ของนักเรียนโรงเรียน

สาธิตมหาวิทยาลัยรามคาแหง ผลการวิจัย พบว่า ความรู้ การป้องกันโรคไข้หวัด 2009 มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัด 2009 (H1N1) อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ระดับคะแนนความรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ อยู่ในระดับดี ความรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มอื่นๆ เช่น นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัด ศรีสะเกษ ครูและผู้ดูแลเด็ก ศูนย์เด็กเล็กจังหวัด สุราษฎร์ธานีและประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์มีคะแนน ความรู้เรื่องโรคไข้หวัดใหญ่อยู่ในระดับดี⁽¹⁶⁾ พิชามญช์ หาญเจริญกิจ ได้ศึกษาความรู้และการปฏิบัติในการป้องกัน โรคไข้หวัดใหญ่ของผู้สูงอายุในชุมชน พบว่า ความรู้ใน การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่อยู่ในระดับสูง ผลต่อการ ปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (2009 H1N1) อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของกลินรำ ทอด สูงเนิน⁽¹⁴⁾ ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในผู้ต้องขังจังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยร่วม ได้แก่ ความรู้เรื่องโรค ไข้หวัดใหญ่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการ โรคไข้หวัดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยเอื้อ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ ป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อภิปรายได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของโรงพยาบาล กำแพงเพชร ได้รับปัจจัยเอื้อ ในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะข้อโรงพยาบาลมีนโยบายสำหรับการป้องกัน โรคไข้หวัดใหญ่ให้แก่บุคลากร เนื่องจาก เป็นโรงพยาบาล รัฐในระดับทุติยภูมิ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข การปฏิบัติและการให้บริการแก่ผู้ป่วยเกี่ยวกับโรคที่ระบาด ในประเทศ เป็นบทบาทหน้าที่ที่ต้องดำเนินการ โดยมี นโยบายและการสั่งการมาจากกระทรวงสาธารณสุข และนำมาจัดทำเป็นนโยบายให้กับบุคลากรในโรงพยาบาล ทำให้มีการจัดกิจกรรม การรณรงค์ป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในโรงพยาบาล รวมทั้ง สื่อสารและประชาสัมพันธ์ การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ และโรงพยาบาลยังสนับสนุน อุปกรณ์ป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ให้แก่บุคลากร เช่น หน้ากากอนามัย, เจลล้างมือ อีกด้วย สอดคล้องกับภัทริยา น้ำไหลทุ่ง⁽¹⁷⁾ ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ ในทหารกอง

ประจำการ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยเอื้อ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ในทหารกองประจำการ

ปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อภิปรายได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของโรงพยาบาลกำแพงเพชรได้รับ ปัจจัยเสริมในระดับค่อนข้างสูง โดยเฉพาะข้อคำถามเกี่ยวกับโรงพยาบาลสนับสนุนวัคซีนไข้หวัดใหญ่ฟรี เนื่องจาก โรงพยาบาลมีระบบสวัสดิการให้กับบุคลากร เช่น ตรวจสุขภาพประจำปี, สนับสนุนวัคซีนไข้หวัดใหญ่ฟรี อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และครอบครัว ให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ที่อาจเป็นอันตรายแก่บุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิกา เสนางค์นารณ⁽¹⁰⁾ ที่ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการรับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ของบุคลากรทางการแพทย์ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยเสริมด้านการชักจูงจากบุคคลอื่น สามารถทำนายพฤติกรรมการรับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ของบุคลากรทางการแพทย์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับภัทริยา น้ำไหลทุ่ง⁽¹⁷⁾ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ ในทหารกองประจำการ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ในทหารกองประจำการ

วัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

ปัจจัยที่เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชรส่วนใหญ่ มีระดับการปฏิบัติของพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในระดับค่อนข้างสูง อภิปรายได้ว่า บุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี และปฏิบัติงานด้านการบริการผู้ป่วยในโรงพยาบาลกำแพงเพชร มีทุกวิชาชีพ ทั้งแพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ เภสัชกร นักวิชาการ

สาธารณสุข และบุคลากรสนับสนุนการบริการ จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ระบบสุขภาพที่เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่ ทั้งด้าน รักษา ฟื้นฟู ส่งเสริม ป้องกัน รวมถึงการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่บริการแก่ผู้ป่วยในโรงพยาบาล จึงทำให้ต้องศึกษาหาความรู้ และแนวทางปฏิบัติ เพื่อป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากโรคไข้หวัดใหญ่ดังกล่าว ทำให้พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ พบในระดับค่อนข้างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของนัญญา พรมาลัยรุ่งเรือง⁽⁸⁾ ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ในโรงพยาบาลรามาริบัติ ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดการ การป้องกันและควบคุมไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ในโรงพยาบาลรามาริบัติ ได้ดี ประกอบด้วย พยาบาล ผู้รับผิดชอบงาน IC ตัวแทนพยาบาลหอผู้ป่วยนอก หอผู้ป่วยใน ตัวแทนแพทย์ประจำบ้าน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ ในการให้บริการผู้ป่วยที่มารับการรักษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการรักษาพยาบาลและสิ่งการเกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ และบุคลากรดังกล่าวเคยมีประสบการณ์ด้านการป้องกัน ควบคุมไข้หวัดนกและโรคซาร์ส ในโรงพยาบาลรามาริบัติขณะเกิดการระบาด ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวช่วยส่งเสริมผลดีต่อการ ป้องกันไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009

สรุป

การวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร มีระดับการปฏิบัติของพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ในระดับค่อนข้างสูง, ผลการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากร ตรงกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ปัจจัยนำ, ปัจจัยด้านการรับรู้, ปัจจัยด้านความรู้, ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการบริหาร โรงพยาบาลกำแพงเพชร ควรเพิ่มความเข้มข้นในด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และประสานงานกับกระทรวงสาธารณสุขโดยตรงเกี่ยวกับการควบคุมกำกับ ประเมินผล รวมทั้งการสนับสนุนโครงการต่างๆ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โรคไข้หวัดใหญ่

ด้านนโยบาย โรงพยาบาลกำแพงเพชร ควรนำนโยบายการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ บรรจุลงในแผนยุทธศาสตร์ของโรงพยาบาลระยะ 5 ปี และดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับในแต่และปี โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับปัญหาการระบาดที่เกิดขึ้นทั้งในโรงพยาบาลและชุมชนรอบๆ โรงพยาบาล

ด้านวิชาการ โรงพยาบาลกำแพงเพชร ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ด้านวิชาการให้มากขึ้นทั้งเรื่องการป้องกันและปรับพฤติกรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีในการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคระบาดอื่นๆ ตามฤดูกาล รวมทั้งให้ความรู้และแนะนำแก่ประชาชนทั้งในเขตเมืองและต่างอำเภอของจังหวัดกำแพงเพชร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีศึกษาวิจัย ในรูปแบบการวิจัย เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed Method) เกี่ยวกับการระบาดของโรคโควิด-19 และโรคระบาดอื่นๆ เช่น ไข้เลือดออก
2. ควรศึกษาวิจัย ในด้านการมีส่วนร่วมของผู้ป่วยและชุมชน ในการป้องกันและฟื้นฟูโรคไข้หวัดใหญ่ เพื่อหามาตรการในการส่งเสริมสุขภาพให้เหมาะสมกับบริบทของจังหวัดกำแพงเพชรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. Influenza seasonal 2024 [Internet]. Geneva: World Health Organization.2024 [Cited 2024 Feb,20]. Available from: <https://www.who.int/health-topics/influenza-seasonal>
2. กองระบาดวิทยา. รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ ประเทศไทย พ.ศ.2566 กระทรวง

สาธารณสุข [อินเทอร์เน็ต]. 2567 [เข้าถึงเมื่อ 20 ก.พ. 2567]. เข้าถึงได้จาก: <https://ddc.moph.go.th/doi/pagecontent.php?>

3. โรงพยาบาลกำแพงเพชร. รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ในบุคลากรของโรงพยาบาลกำแพงเพชร พ.ศ.2566 [อินเทอร์เน็ต]. 2567 [เข้าถึงเมื่อ 20 ก.พ. 2567] เข้าถึงได้จาก: <https://www.kph.go.th/html/index.php/service-report-cat-menu>
4. จักรพันธ์ เพชรภูมิ. พฤติกรรมสุขภาพ แนวคิด ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2561: 87-100.
5. เฉลิมพล ต้นสกุล. พฤติกรรมศาสตร์สาธารณสุข. กรุงเทพฯ:สหประชาพานิชย์.2541:100-120.
6. ณิชกฤษฎ์ ธรรมกวินวงศ์. การสร้างมาตรการร่วมเพื่อพัฒนาสู่ตำบลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรคมะเร็ง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และหลอดเลือดของ ตำบลแม่ลาน อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน. วารสารพยาบาลทหารบก.2563; 21(2): 111-119.
7. Krejcie,R.V.,&D.W.Morgan. “Determining Sample Size for Research Activities”. Educational and Psychological Measurement. 1970;30(3):607- 610.
8. นัญญา พรมาลัยรุ่งเรือง. การศึกษาการจัดการ การป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ 2009 ในศูนย์ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 โรงพยาบาลรามธิบดี. วารสารพยาบาลสาธารณสุข. 2555;26(2):58-74.
9. ดวงเดือน ฤทธิเดช. ผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎี PRECEDE-PROCEED model ต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มพนักงานที่มีน้ำหนักเกินมาตรฐานในสถานประกอบการ จังหวัดระยอง. วารสารกองการพยาบาล. 2563;47(3):39-56.
10. ชนิกา เสนางค์นารถ. ปัจจัยทำนายพฤติกรรม การรับวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ของบุคลากร

- ทางการแพทย์จังหวัดปทุมธานี. วารสารพยาบาล
รามา. 2565;28(2):254-267.
11. สวรรยา สิริภคมงคล และคณะ. เปรียบเทียบ
พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ระหว่าง
ผู้ป่วยโรคเรื้อรังกับผู้ป่วยอื่นๆ ที่มารับบริการ
ผู้ป่วยนอก กรณีศึกษา จังหวัดนครสวรรค์.
วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่7
ขอนแก่น. 2561;25(3):1-10.
 12. สมบูรณ์ทวีลาภ. ปัจจัยทำนายนายการยอมรับ
วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลของ
ผู้สูงอายุ อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.
วารสารควบคุมโรค. 2562;45(4):418-430.
 13. มนัสนันท์ ลิมปวิทยากุล. การรับรู้ความเสี่ยง
และการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ใน
กลุ่มเสี่ยง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ บริษัทแดเน็กซ์
อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น จำกัด. 2558:80-92.
 14. กลิ่นร่ำ ทอดสูงเนิน. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ใน
ผู้ต้องขังจังหวัดพิษณุโลก. วารสารการพยาบาล
และสุขภาพ. 2564;15(3):156-167.
 15. ณิชฐภาส พรหมมา. ความรู้และพฤติกรรมการ
ป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 (H1N1) ของ
นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคาแหง.
2566;8(4):133-147.
 16. พิชามณัฐ หาญเจริญกิจ. ความรู้และการปฏิบัติ
ในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ของผู้สูงอายุใน
ชุมชน. พยาบาลสาร. 2564;49(1):175-185.
 17. ภัทริยา น้ำไหลทุ่ง. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
กับพฤติกรรมการป้องกันและควบคุมโรค
ไข้หวัดใหญ่ในทหารกองประจำการ. วารสาร
พยาบาลทหารบก. 2564;22(2):295- 304.